

Bruxelles, 16. srpnja 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2021/0208(NLE)

10851/21
ADD 4

JUSTCIV 118
IA 141

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 16. srpnja 2021.

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

---

Br. dok. Kom.: SWD(2021) 193 final

Predmet: RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O
PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog odluke Vijeća o
pristupanju Europske unije Konvenciji o priznavanju i izvršenju stranih
sudskih odluka u građanskim ili trgovačkim stvarima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2021) 193 final.

Priloženo: SWD(2021) 193 final

Bruxelles, 16.7.2021.
SWD(2021) 193 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog odluke Vijeća

**o pristupanju Europske unije Konvenciji o priznavanju i izvršenju stranih sudskih
odluka u građanskim ili trgovačkim stvarima**

{COM(2021) 388 final} - {SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final}

Sažetak
Procjena učinka o pristupanju Europske unije Konvenciji o priznavanju i izvršenju stranih sudskih odluka u građanskim ili trgovačkim stvarima (Konvencija o sudskim odlukama)
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
<p>Građani i poduzeća u EU-u koji žele da se sudska odluka donesena u EU-u prizna i izvrši u trećoj zemlji trenutačno se suočavaju s neujednačenom pravnom praksom jer ne postoji sveobuhvatan međunarodni okvir za priznavanje i izvršenje stranih sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima. To znači da se vjerovnik mora snalaziti u mnoštvu nacionalnih zakona trećih zemalja o prihvaćanju stranih sudskih odluka te bilateralnih, regionalnih i multilateralnih ugovora na snazi. Kako bi povećali izgleda da se sudska odluka o njihovu predmetu izvrši, građani i poduzeća koji sudjeluju u međunarodnim sporovima moraju uložiti dodatne resurse, vrijeme, a često i angažirati vanjske stručnjake za pripremu kvalitetne parnične strategije. Ta složenost, uz povezane troškove i pravnu nesigurnost, odvraća poduzeća i građane od pokretanja sudskih postupaka i navodi ih da pribjegniju alternativnim načinima rješavanja sporova ili odustanu od potraživanja ili uspostavljanja međunarodnih odnosa. To može negativno utjecati i na spremnost poduzeća i građana EU-a da se uključe u aktivnosti međunarodne trgovine i ulaganja. Osim toga, nesigurnost u pogledu izvršenja sudskih odluka EU-a u trećim zemljama narušava i pravo poduzeća i građana EU-a na pristup pravosuđu.</p>
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
<p>Opći je cilj poboljšati pristup pravosuđu za poduzeća i građane EU-a putem sustava koji olakšava priznavanje i izvršenje stranih sudskih odluka svugdje u svijetu gdje dužnik ima imovinu te tako poticati međunarodnu trgovinu i ulaganja. Konkretno, svrha je inicijative povećati pravnu sigurnost i predvidljivost međunarodnih sporova, smanjiti troškove i trajanje postupaka i omogućiti priznavanje i izvršenje sudskih odluka trećih zemalja u EU-u samo ako se poštuju temeljna načela prava EU-a i ako se ne utječe na unutarnju pravnu stečevinu EU-a o istom pitanju.</p>
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
<p>Inicijativa je u isključivoj nadležnosti EU-a. To znači da pristupanje pojedinih država članica Konvenciji nije moguće, nego da se željeni ciljevi mogu postići samo djelovanjem na razini EU-a.</p>

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije razmatrale? Postoji li najpoželjnija opcija? Zašto?
<p>Zbog EU-ove stalne potpore i uključenosti u pregovore koji su doveli do donošenja Konvencije 2019. te očuvanja glavnih interesa EU-a u tom procesu, opcija nepristupanja Konvenciji uglavnom je uzeta u obzir kao mjerilo za ocjenu nekoliko opcija politike u kojima se razmatralo pristupanje.</p> <p>Te su opcije uključivale pristupanje EU-a Konvenciji o sudskim odlukama bez izjave ili uz izjavu na temelju članka 18. Konvencije, kojom se isključuju posebna pitanja iz njezina područja primjene (pitanja u vezi s potrošačima, zapošljavanjem ili osiguranjem te komercijalnim zakupom nekretnine) ili uz izjavu na temelju članka 19. Konvencije, kojom se isključuju sudske odluke u građanskim ili trgovačkim stvarima koje uključuju države ili državna tijela. Razmatrana je i opcija pristupanja uz obje izjave na temelju članaka 18. i 19.</p> <p>Najpoželjnija je opcija pristupanje EU-a Konvenciji o sudskim odlukama uz ograničenu ciljanu izjavu kojom se isključuje da će sudovi u EU-u priznavati i izvršavati sudske odluke trećih zemalja o komercijalnom zakupu (najmu) nekretnine koja se nalazi u EU-u. Izjava kojom bi se isključila druga razmatrana pitanja smatra se nepotrebnom jer se Konvencijom pruža odgovarajuća zaštita slabijim strankama, makar u drukčijem obliku nego pravnom stečevinom EU-a, s tim da bi, za razliku od najpoželjnije opcije, šire izjave mogle spriječiti potpuno ostvarenje ciljeva ove inicijative. Primjenom najpoželjnije opcije poboljšao bi se pristup pravosuđu, poticali bi se međunarodna trgovina i ulaganja, povećala bi se pravna sigurnost i predvidljivost u međunarodnim</p>

sudskim postupcima, smanjili bi se troškovi i trajanje postupaka te je ta opcija **u potpunosti u skladu s pravnom stečevinom EU-a o tom pitanju**, odnosno Uredbom Bruxelles I.a (Uredba (EU) br. 1215/2012). U skladu s tom uredbom sudovi u EU-u imaju isključivu nadležnost za odlučivanje u sporovima povezanim s komercijalnim najmom nekretnine koja se nalazi u EU-u.

Tko podržava koju opciju?

Pristupanje Konvenciji o sudskim odlukama poduprle su i države članice i velika većina dionika (npr. pravni stručnjaci, poduzeća, stručne organizacije odvjetnika i sudskih izvršitelja, akademska zajednica). Kad je riječ o mogućnosti davanja izjava, države članice usprotivile su se izjavi na temelju članka 19. Konvencije, a o izjavama na temelju članka 18. nisu izrazile jasna stajališta. Samo je mali broj dionika dao prednost pristupanju uz izjavu na temelju članka 19., a za izjave na temelju članka 18. nije bilo očite tendencije.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Procjenjuje se da će **izravne koristi za građane i poduzeća EU-a** pri pokušaju da im se sudska odluka iz EU-a prizna i izvrši u analiziranim ključnim trgovinskim partnerima (Argentina, Australija, Brazil, Kanada, Kina, Južna Koreja, Japan, Sjedinjene Američke Države) iznositi **od 1,1 do 2,6 milijuna EUR** tijekom referentnog razdoblja (2022.–2026.). To je izvedeno iz **projiciranog smanjenja troškova** povezanih s priznavanjem i izvršenjem sudskih odluka EU-a u trećim zemljama **od 10 % do 20 %**. Osim toga, očekuje se da će se prosječno **trajanje postupaka skratiti za tri mjeseca do šest mjeseci**.

Ta će opcija pozitivno utjecati na većinu nacionalnih pravnih sustava država članica jer će **poboljšati trenutačnu razinu prihvaćanja presuda trećih zemalja u 22 države članice**. U preostale četiri države članice situacija nakon pristupanja neće biti gora nego sada, ali ako poboljšanja u usporedbi s trenutačnom situacijom i bude, neće biti velika. Usto, ta je opcija **u potpunosti u skladu s pravnom stečevinom EU-a** (Uredbom Bruxelles I.a) i posljedično ima najviši stupanj usklađenosti na toj razini.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Očekuje se da će **javna tijela država članica** imati **određene jednokratne troškove** povezane s provedbom Konvencije, ali da će ti troškovi biti zanemarivi. Pravosudni sustav će vjerojatno zabilježiti **blago povećanje broja predmeta** u referentnom razdoblju, ali to će se povećanje **nadoknaditi** očekivanim **smanjenjem trajanja postupaka**. **Ne očekuju se troškovi za poduzeća ni građane**.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?

Poduzeća iz EU-a imat će koristi od veće pravne sigurnosti i predvidljivosti u međunarodnim odnosima. Očekuje se da će te koristi biti **veće za MSP-ove** nego za velika poduzeća jer potonji pri pokušaju rješavanja međunarodnog pravnog spora češće pribjegavaju arbitraži nego sudskim postupcima. Poduzeća iz EU-a koja sudjeluju u sudskim postupcima imat će koristi od **poboljšanog pristupa pravosuđu** zbog veće vjerojatnosti priznavanja i izvršenja europskih sudskih odluka u trećim zemljama, ali i od **nižih troškova (od 10 % do 20 %)** i **kraćeg trajanja postupaka (od 3 mjeseca do 6 mjeseci)**. Zbog recipročnog učinka predložene izjave koju EU treba dati te koristi neće se odnositi na poduzeća iz EU-a koja traže priznavanje i izvršenje europske sudske odluke o komercijalnom najmu nekretnine koja se nalazi u državi u kojoj se to priznavanje traži. Međutim, procjenjuje se da je broj takvih sudskih odluka malen, što znači da te situacije neće utjecati na sveukupne pozitivne učinke na poduzeća.

Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?

Ne očekuje se da će inicijativa znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave. Očekuje se da će trenutačna sredstva biti dovoljna za provedbu Konvencije.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

Očekuje se da će se trgovina robom i uslugama te izravna strana ulaganja s odabranim trećim zemljama do 2026. povećati od 0,3 % do 1,6 %. Osim toga, Konvencija može olakšati priznavanje i izvršenje sudskih odluka u situacijama u kojima je trenutačno iznimno teško izvršiti sudske odluke EU-a u korist vjerovnika iz EU-a te će tako neizravno potaknuti trgovinu s tim zemljama.

Ti neizravni učinci mogli bi u konačnici dovesti do većega gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta.

D. Daljnje mjere

Kad će se predložene mjere preispitati?

Od tri do pet godina nakon pristupanja EU-a.